

[Baunsgaard.]

blive så dominerende, at det går ud over de mest påtrængende investeringsopgaver, uddannelse, trafik, sygehusudbygning og meget mere. Og jeg har altså gerne villet gentage det, fordi jeg ønsker, at drøftelsen af udgiftsnedsettelse kommer til at foregå på så nøgternt et grundlag, som situationen gør påkrævet.

I det omfang sådanne udgiftsnedsettelse er mulige og forsvarlige, kan de bidrage til løsningen.

En anden vej er den, regeringen foreslår, at vedtage nye afgifter. Nye afgifter vil kunne sikre den forbrugsbegrænsning, som jeg altså mener situationen vil komme til at nødvendiggøre. Afgifter har både fordele og betydelige ulemper, men at de vil kunne føre til resultatet, kan ingen være i tvivl om.

Der er også andre former, som kunne tænkes anvendelige, herunder den form, som det ærede medlem hr. Henry Christensen på venstres vegne lagde frem, nemlig en bunden opsparing af den ene eller den anden art. Den form, som venstre har valgt at give det, vil formentlig også kunne føre til resultat, og jeg synes under alle omstændigheder, at de tanker, der er fremsat fra venstres side, bør indgå alvorligt i de kommende udvalgsdrøftelser.

Jeg vil ikke på forhånd dømme disse muligheder, imellem. Udgiftsnedsettelse bør dog, synes jeg, hvis de er forsvarlige, have en prioritet, og man kan vel ikke frigøre sig for den generelle betragtning, at skal man vælge vejen med den bundne opsparing, sådan som venstre har skitseret det, vil det sikkert være nødvendigt at tilstræbe et større provenu, end hvis man går afgiftsvejen. Men alt det må jo nu indgå i drøftelserne.

Der er grund til at minde om, at tidsfaktoren er af væsentlig betydning. Det er vel rigtigt, som det ærede medlem hr. Poul Møller sagde, at man kan forvente virkning af eventuelle afgiftsforhøjelser straks efter vedtagelsen. Derimod har det ærede medlem næppe ret i, at der vil være fuld virkning.

Men det er jo også åbenbart for alle — og det ærede medlem hr. Poul Møller bekræftede det selv — at en af svaghederne ved dette års økonomiske udvikling har været, at vi i første halvdel af året, ja,

vel et stykke ind i anden halvdel, havde for ringe økonomisk aktivitetsbegrænsning, og det må føre til den konklusion, at det næppe kan være tilrådeligt at vente lige så længe, som man gjorde sidste år, men at træffe sin beslutning. Gør man det, føler jeg mig særdeles overbevist om, at vi vil komme til at opleve en gentagelse af dette års økonomiske udvikling, at sommermånederne vil vise en for stærk aktivitet med deraf følgende valutaunderskud, og det synes jeg ikke er tilrådeligt. Derfor er tidsfaktoren ret afgørende, og derfor må udvalgsdrøftelserne selvfølgelig straks i starten bære præg af, at man stræber efter en klaring af, for det første om man vil gå nogle af de her nævnte veje, og dernæst hvor hurtigt man mener sig i stand til at gå dem. I afvejningen af, hvilken der skal foretrækkes, bliver tidsfaktoren af afgørende betydning.

Jeg vil til slut sige, at jeg synes, der er ét punkt, der trænger til klarhed allerede i dag, og for så vidt jeg og det radikale venstre kan bidrage til det, vil jeg gerne gøre det. Jeg vil gøre det ved at sige til den høje regering, at de afgiftsforslag, den her har fremsat, vil den ikke være i stand til med det radikale venstres stemmer at sætte i kraft inden jul — lad mig også sige det på den måde, for det bliver jo realiteten — vil man ikke være i stand til at sætte i kraft i dette år.

Aksel Larsen: Vi er igen kommet til den sædvanlige korsvej, hvor gamle Danmark skal reddes, hvor den fulde beskæftigelse skal sikres, hvor boligproblemet endeligt og afgørende skal løses, og hvor alle økonomiske problemer skal klares ved hjælp af en forhøjelse af ølprisen.

Jeg er noget i vildrede med begrundelsen for de foreslåede forbrugsafgifter, der på den måde skal redde landet. Jeg har fået anført to begrundelser. Den ene er, at statsudgifterne er stigende, og staten må have dækning for sine udgifter. Den anden er, at det er galt med den økonomiske situation, forbruget er for stort, kreditstramningen er for generende, og derfor vil man have nogle indirekte skatter, som kan begrænse befolkningens forbrug. Lad mig sige, at hvis det drejer sig om statsudgifterne, så er jeg af den mening, at